

Винарница

Хармонија во лозјето: Пат кон одржливост

Клучни зборови:

винарница, одржливи практики, лозарство, животна средина, биодиверзитет, органско земјоделство, управување со вода

Целна група:

ученици од основно образование
(возраст 6-11 години)

Цели на активноста:

Оваа активност ги запознава учениците со поимите винарница и лозарство, додека ги едуцира за важноста на одржливите земјоделски практики.

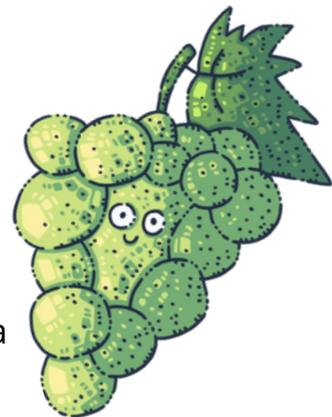
Преку интерактивно и практично учење, учениците ќе развијат разбирање за заштитата на животната средина. На крајот од активноста, тие ќе бидат во можност да ги идентификуваат основните компоненти и функции на една винарница, да го објаснат значењето на одржливите практики во лозарството, да создадат модел на винарница со одржливи елементи и да учествуваат во значајни дискусии за придобивките од заштитата на околината.

Општи насоки за времетраењето:

Времето потребно за реализација на активноста може да се разликува во зависност од конкретната група ученици. Наставниците се охрабруваат да ја приспособат реализацијата според потребите, интересите и динамиката на групата.

Во подготвителната фаза, наставниците можат да користат различни активности за воведување и поставување на темата. Тие може да вклучуваат дискусии, видеа, цртежи, раскажување приказни или дури и посета на терен, во зависност од возраста и предзнаењата на учениците. Главната фаза на изработка, кога учениците ќе планираат и ќе изградат елемент со користење лево-коцки, обично не треба да трае повеќе од 45 до 60 минути.

Сепак, оваа фаза често поттикнува дополнително љубопитство и прашања кај учениците, што може да доведе до проширена вклученост или следни активности. За подетални упатства и педагошка поддршка, преземете го Методолошкиот прирачник за наставници од проектот INNO-kids.

Потребни материјали и ресурси:

- Слики од лозови насади и одржливи земјоделски практики;
- Табла и маркери, Материјали за изработка (хартија, кредити, ножици, лепило);
- Мали саксии за растенија;
- Рециклирани материјали (капачиња од шишиња, картони и слично);
- Интерактивни алатки (таблети со едукативни апликации, ако се достапни);
- Претходно снимено интервју со сопственик на лозов насад (опционално).

Напомена: Доколку е возможно, пристап до реален лозов насад ќе го подобри искуството на учење.

Вовед:

Започнете ја наставата со активност наречена „моливче во кутија“. Кутијата треба да содржи предмети како грозје. Прашувајте ги учениците да ги допрат предметите без да гледаат и да се обидат да ги идентификуваат. Потоа, поканете ги да погодат која е темата на наставата врз основа на нивните идентификации. Завршете го воведот со поставување на прашањето: „Што мислите дека е специјално во начинот на кој се одгледува ова грозје?“

Процедура:

Подготовка:

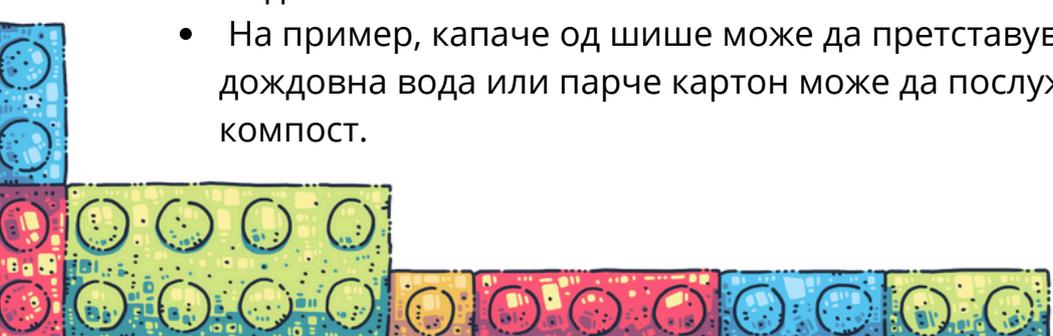
Информирајте ги учениците дека наставата ќе се фокусира на лозови насади и одржливи земјоделски практики. Презентирајте слики или кратко видео од лозов насад за да им дадете визуелна референција и да им помогнете да разберат како изгледа и функционира лозов насад.

Одржете кратка дискусија во која учениците ќе можат да ги споделат своите почетни размислувања и впечатоци поврзани со лозови насади.

Изградба:

- Претставете го концептот на одржливост објаснувајќи дека тоа подразбира одговорно користење на ресурсите на начин што обезбедува заштита на животната средина за идните генерации. За да го поедноставите разбирањето, користете проста аналогија, како што е споредбата на одржливоста со грижата која е потребна за одржување здраво градинарство.
- Прикажете слики и опишете различни одржливи практики користени во лозовите насади, вклучувајќи органско земјоделство (избегнување штетни хемикалии), управување со водата (ефикасно користење на водата) и биодиверзитет (одгледување различни растенија и поддршка на природните живеалишта).
- Поддржете ги учениците да размислат за важноста на овие практики и да дискутираат како тие придонесуваат за здравјето на животната средина.

Детали:

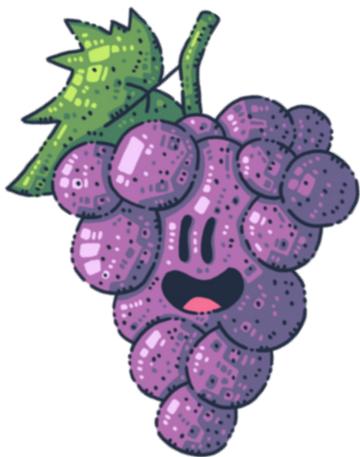
- Разделете ја класата во мали групи и доделете им задача да изработат минијатурен модел на лозов насад користејќи креативни и рециклирани материјали. Доделете ѝ на секоја група мала саксија, земја и изрежани чипови од лоза и водете ги чекор по чекор низ процесот на садење.
 - Поддржете ги учениците да вклучат одржливи елементи во нивните модели.
 - На пример, капаче од шише може да претставува систем за собирање дождовна вода или парче картон може да послужи како канта за компост.
-

Детали:

- Додека учениците работат, шетајте низ училиницата за да им понудите поддршка и да поставувате прашања кои ќе ги поттикнат да размислуваат за одржливите практики претставени во нивните дизајни.

Приказни:

- Организирајте активност со улоги во која учениците ќе ги преземат различните улоги како фармери, растенија или природни елементи како дожд. Конструирајте сценарио во кое тие ќе мораат да применат одржливи практики за да се грижат за нивниот лозов насад.
- По завршувањето на играта со улоги, организирајте групна рефлексивна дискусија за тоа како нивните одлуки и акции придонеле за здравјето и растот на лозовиот насад. Дискутирајте за поширокиот еколошки ефект од примената на одржливи практики.

Презентација:

- Нека секоја група ја презентира својата лозова макета на класата опишувајќи ги одржливите елементи кои ги вклучиле и објаснувајќи го образложението зад нивните избори.
- Користете интерактивни алатки како што се таблети или интерактивни табли за да им овозможите на учениците да поставуваат прашања и дополнително да се вклучат во содржината. Поттикнете активна инклузивна дискусија и повратни информации од врсници.

Совети:

- Поттикнете ги учениците да ја применат својата креативност при изработката на лозовите макети и да размислуваат критички за тоа како одржливите елементи можат да бидат интегрирани во нивните дизајни.
- Поддржете дискусии кои ќе им помогнат на учениците да ги поврзат содржините од наставата со сопствените искуства и животни средини, со што ќе ја зајакнете практичната релевантност на одржливоста.
- Осигурете се дека сите ученици се активно вклучени во текот на активностата – било преку учество во дискусии, изработка на модели или активности со улоги.

Дополнителни разгледувања:

Диференцијација:

Обезбедете дополнителна поддршка или поедноставени упатства за учениците кои имаат потреба од дополнителна помош. За напредните ученици, понудете задачи за проширување како што се истражување дополнителни одржливи практики или дизајнирање посложени модели.

Оценување:

Оценувајте ги учениците врз основа на нивното учество и вклученост во дискусиите и практичните активности. Оценувајте ги креативноста, напорот, соработката, длабочината на разбирањето демонстрирано во нивните модели, критичкото размислување, способноста за давање конструктивен повратен одговор и вештините за презентирање.

Проширени активности:

- Организирајте посета на локален лозов насад или поканете сопственик на лозов насад да им објасни на учениците за реалните примени на одржливи земјоделски практики.
- Основајте мал училиштен градинарски проект каде што учениците ќе можат да применат одржливи техники истражувани во наставата.
- Воведете дигитални алатки за учење, како едукативни апликации кои симулираат управување со лозови насади, што ќе им дозволи на учениците да донесуваат одлуки поврзани со одржливост и да ги набљудуваат резултатите од нивните избори.

Поврзаност со наставната програма:

Оваа активност интегрира:

- **Наука** (биологија на растенијата, животна средина)
- **Социјални студии** (заедница и културни практики)
- **Уметност** (креативно изработување на модели)
- **Јазик** (усна комуникација, раскажување и вештини за слушање)

Поврзаност со Целите за одржлив развој:

- **Цел 12: Одговорна потрошувачка и производство** – Учениците учат за одржливите земјоделски практики кои поддржуваат одговорно користење на природни ресурси и еколошки свесни методи на производство.
- **Цел 13: Акција за климата** – Активноста истакнува земјоделски практики кои придонесуваат за намалување на влијанието на климатските промени.
- **Цел 15: Живот на копно** – Учениците ја разбираат важноста на биодиверзитетот и одржливото користење на земјиштето, особено во контекстот на екосистемите на лозовите насади.